ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Θεολογία Βούλγαρη, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 1/2015

Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ 2

- Διαμόρφωση βασικών οικονομικών μεγεθών 2
- Ειδική διαδικασία ελέγχου «προϊόντων υψηλού δημοσιονομικού κινδύνου» 3
- Αύξηση κατώτατου μισθού και φόρου καταθέσεων στη Βουλγαρία 4
- Ποσοστό φτώχειας στη Βουλγαρία 5

II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ 6

- Απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων περιόδου 2007–2013 6

III. ΚΛΑΔΙΚΑ 7

ΤΡΑΠΕΖΕΣ 7

- Μείωση συνολικού όγκου τραπεζικών καταθέσεων στη Βουλγαρία 7

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 8

- Διακοπή λειτουργίας θερμοηλεκτρικού εργοστασίου 8

ΤΡΟΦΙΜΑ / ΠΟΤΑ 8

- Κατανάλωση 100 εκατ. λίτρων οίνου στη Βουλγαρία το 2014 8

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ 8

- Επίπεδο διείσδυσης ΤΠ και ΤΠΕ στη Βουλγαρία 8

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 15

- Έργο συνδυασμένων μεταφορών Sea2Sea 15

IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 16

- Πρόγραμμα Διεθνών Εκθέσεων 2015 στη Βουλγαρία 16

– Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
– Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Διαμόρφωση βασικών οικονομικών μεγεθών

	2011	*2012*	*2013*	*2014**
ΑΕΠ, σε τρέχουσες τιμές (€ δισεκ.)	38,5	40,9	41,1	41,7
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε €	5.169	5.436	5.975	6.211
Δείκτης μεταβολής (volume index) ΑΕΠ (%)	+1,8	+0,6	+0,9	+1,5 (+1,5 το γ' τρίμηνο)
Ιδιωτική κατανάλωση (μεταβολή %)	+1,7	+3,2	-2,3	0,7 – 1,3
Ανεργία (%)	11,4	12,4	13,0	11,0 – 12,0 (+10,8 το γ' τρίμηνο)
Πληθωρισμός (%, σε ετήσια βάση)	4,2	3,0	0,9	-0,2 – -1,0 (-1,5 στο ενδεκάμηνο)
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (% επί ΑΕΠ)	-2,0	-0,5	-1,2	-4,0 (-2,2 στο δεκάμηνο)
Ισοζύγιο τρεχ. συναλ/γών (% επί ΑΕΠ)	+0,1	-0,8	+2,0	-0,5 – 0,5 (+0,9 στο δεκάμηνο)
Εμπορικό Ισοζύγιο (% επί ΑΕΠ)	-6,7	-8,7	-5,7	-6,5 - -7,5 (-5,8 στο δεκάμηνο)
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (€ δισεκ.)	1,32	1,48	1,22	1,3 – 1,5 (0,8 στο δεκάμηνο)
Κρατικό Χρέος (% επί ΑΕΠ)	15,7	18,0	18,3	23,0 – 25,0 (23,0% στο δεκάμηνο)
Εξωτερικό χρέος (% επί ΑΕΠ)	94,1	94,9	91,4%	(96,1% στο δεκάμηνο)
- Δημόσιος τομέας	*7,7*	*8,5*	*8,0*	
- Ιδιωτικός τομέας	*86,4*	*86,4*	*83,4*	

(*) Επεξεργασία από Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Σόφιας εκτιμήσεων βουλγαρικού Υπουργείου Οικονομικών, διεθνών οικονομικών οργανισμών & χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για το σύνολο του έτους – σε παρένθεση τα πιο πρόσφατα οριστικά στοιχεία για το 2014.

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βουλγαρίας (BNB) – Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο (NSI) – Υπουργείο Οικονομικών Βουλγαρίας

◊◊◊◊◊

- Ειδική διαδικασία ελέγχου «προϊόντων υψηλού δημοσιονομικού κινδύνου»

Σε πλήρη εφαρμογή έχουν τεθεί τροποποιήσεις του βουλγαρικού Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, που ψηφίστηκαν το 2014 και σύμφωνα με τις οποίες θεσπίζεται ειδική διαδικασία ελέγχου «αγαθών υψηλού δημοσιονομικού κινδύνου» (high fiscal risk goods). Οι κατάλογοι με τα εν λόγω προϊόντα διαμορφώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών Βουλγαρίας και, αυτήν τη στιγμή, περιλαμβάνουν 71 κωδικούς, αποκλειστικά τρόφιμα: κρέας αλόγου και κουνελιού, βόειο και χοιρινό κρέας, κρέας πουλερικών, σφάγια αρνιού, συμπυκνωμένο γάλα και κρέμα γάλακτος, ζάχαρη, άλευρα, διάφορα φρούτα και λαχανικά, ελιές, ελαιόλαδο, ακατέργαστο ηλιέλαιο, διάφορα ψάρια και θαλασσινά – βλ. τους πλήρεις καταλόγους στις ηλ. διευθύνσεις: http://www.tita.bg/downloads/Edition_07_2014/-402.01.2014..pdf (κατάλογος από 02.01.2014) και http://www.tita.bg/downloads/Edition_07_2014/-599.06.2014..PDF (κατάλογος από 13.06.2014). Εξαιρούνται των ελέγχων τα προϊόντα που τελούν «υπό τελωνειακό καθεστώς».

Με τις νέες διατάξεις του ΚΦΔ, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των ελεγκτικών οργάνων, κατά τις περιπτώσεις που ως άνω προϊόντα διακινούνται είτε εντός της χώρας είτε προς άλλο κράτος-μέλος. Σύμφωνα με τον ΚΦΔ, στόχος των νέων διαδικασιών είναι η αποτροπή της φοροδιαφυγής και της φορολογικής απάτης. Συγκροτείται δε ηλεκτρονικό μητρώο «Δημοσιονομικού Ελέγχου», όπου καταγράφονται τόσο πληροφορίες αναφορικά με την κίνηση των εν λόγω αγαθών όσο και με τις ενέργειες των οργάνων επιθεώρησης.

Μεταξύ άλλων, τα ελεγκτικά κλιμάκια μπορούν να τοποθετούν στο μεταφορικό όχημα τεχνικά μέσα ελέγχου και να επιθέτουν σφραγίδα αναγράφουσα «υψηλός δημοσιονομικός κίνδυνος» επί των μεταφορικών εγγράφων, όπου αναφέρεται το είδος της συναλλαγής. Επιμέρους διαφοροποιήσεις ως προς την ένδειξη της σφραγίδας προβλέπονται σε περίπτωση ενδοκοινοτικής συναλλαγής ή διακίνησης των αγαθών εντός της χώρας. Κατά των ενεργειών και αποφάσεων των ελεγκτικών οργάνων (π.χ. κατά του συντασσόμενου πρωτοκόλλου) προβλέπεται η δυνατότητα προσφυγής από τον ελεγχόμενο, η οποία, όμως, δεν επιφέρει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με άλλη διάταξη, κατά τη διάρκεια ελέγχου αγαθών υψηλού δημοσιονομικού κινδύνου, το αρμόδιο όργανο της βουλγαρικής Υπηρεσίας Εσόδων μπορεί υπό προϋποθέσεις να λάβει, κατά περίπτωση είτε αυτοβούλως είτε κατόπιν εγκρίσεως άλλου αρμοδίου οργάνου, ασφαλιστικά μέτρα με στόχο την εξασφάλιση της καταβολής οφειλόμενων φόρων. Τα εν λόγω ασφαλιστικά μέτρα συνίστανται: α) στην επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης στην περιουσία

του παραλήπτη των αγαθών σε ύψος όχι κατώτερο του 30% της εμπορικής αξίας των ελεγχόμενων προϊόντων, β) στη δέσμευση των προϊόντων για 72 ώρες και την αποδέσμευσή τους μόνον εφόσον εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος κατατεθεί χρηματική ασφάλεια σε μετρητά ή με «άνευ όρων και αμετάκλητη» τραπεζική εγγύηση διάρκειας 6 μηνών και ύψους 30% της εμπορικής αξίας των ελεγχόμενων προϊόντων. Σε περίπτωση που δεν κατατεθεί έγκαιρα η ως άνω χρηματική ασφάλεια (το χρονικό διάστημα των 72 ωρών μειώνεται στις 24 ώρες για ευαίσθητα αγαθά), το δεσμευμένο προϊόν θεωρείται ως οριστικά εγκαταλειφθέν υπέρ του κράτους (σχετική αναφορά πρέπει να γίνεται στο συντασσόμενο πρωτόκολλο και το προαναφερθέν ηλεκτρονικό μητρώο).

Τα ως άνω συντηρητικά / ασφαλιστικά μέτρα δύναται να επιβληθούν υπό προϋποθέσεις και, συγκεκριμένα, εφόσον οι εμπλεκόμενοι στη μεταφορά των αγαθών υποπέσουν σε ορισμένες παραβάσεις / παρατυπίες (π.χ. παραβιαστεί η ακεραιότητα των τεθέντων τεχνικών μέσων ελέγχου ή διατεθούν καθ' οιοδήποτε τρόπο τα μεταφερόμενα προϊόντα προ της οριζόμενης παράδοσής τους και χωρίς την προηγούμενη καταβολή εγγύησης 30%) ή εφόσον το αρμόδιο όργανο της Υπηρεσίας Εσόδων κρίνει ότι «λόγω επικείμενης διάθεσης των αγαθών, η συλλογή των οφειλόμενων φόρων θα καταστεί αδύνατη ή θα δυσχερανθεί σημαντικά».

Τα σημεία ελέγχου προσδιορίζονται με απόφαση της Υπηρεσίας Εσόδων και δύναται να ευρίσκονται επί του οδικού δικτύου, καθώς και σε καθορισμένα σημεία του σιδηροδρομικού δικτύου, των αεροδρομίων και των λιμένων. Οι έλεγχοι μπορούν να λαμβάνουν χώρα καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, ενώ οι επιθεωρητές θα πρέπει να φέρουν ειδικά διακριτικά και στολές. Καταρχήν οι έλεγχοι αφορούν σε οχήματα άνω των 3 τόνων, αλλά επιθεωρήσεις δύναται να διεξαχθούν και σε μικρότερα οχήματα, εφόσον υπάρχουν σοβαρές υποψίες φοροδιαφυγής.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που αφορούν στο α' εξάμηνο 2014, στο πλαίσιο της ως άνω ειδικής διαδικασίας, έλαβαν χώρα 42.000 έλεγχοι εντός της βουλγαρικής επικράτειας, ενώ σε 10.500 οχήματα ετέθησαν οι ειδικές σφραγίδες / τεχνικά μέτρα ελέγχου.

◊◊◊◊◊

- Αύξηση κατώτατου μισθού και φόρου καταθέσεων στη Βουλγαρία

Από 1η Ιανουαρίου 2015 ο κατώτατος μηνιαίος μισθός στη Βουλγαρία διαμορφώνεται στα BGN 360 λέβα (περίπου € 185), σημειώνοντας αύξηση BGN 20. Ο κατώτατος μηνιαίος μισθός αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω στα BGN 380 από 1η Ιουλίου 2015. Προβλέπεται επίσης, από την ίδια ημερομηνία, μικρή

αύξηση της κατώτατης σύνταξης βάσει του κανόνα για την τιμαριθμική αναπροσαρμογή (Swiss indexation rule). Η τιμαριθμική προσαρμογή είναι της τάξης του 1,9% με αποτέλεσμα σύνταξη π.χ. των BGN 200 λέβα να αυξάνεται κατά περίπου BGN 4.

Οι φορολογικοί συντελεστές θα παραμείνουν αμετάβλητοι εκτός από την φορολογία επί των τόκων των τραπεζικών καταθέσεων. Εφεξής ο εν λόγω φόρος 8% θα επιβάλλεται σε όλες τις καταθέσεις και όχι μόνο στις προθεσμιακές καταθέσεις όπως ίσχυε έως το 2014.

◊◊◊◊◊

- Ποσοστό φτώχειας στη Βουλγαρία

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Στατιστικού Ινστιτούτου Βουλγαρίας, το 2013 ο μέσος μηνιαίος δείκτης φτώχειας στη χώρα ανά πολίτη κυμάνθηκε στα BGN 285,92 (περίπου 146 ευρώ). Συνολικά 1,527 εκατ. Βούλγαροι, ήτοι το 21% του βουλγαρικού πληθυσμού, ζουν κάτω από το ανωτέρω όριο φτώχειας. Σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση, σε κίνδυνο φτώχειας βρίσκεται το 28,4% των παιδιών (ηλικίας 0 - 17), το 17,1% των ενηλίκων (18 - 64) και το 27,9% των ηλικιωμένων (65+). Τα χαμηλότερα όρια φτώχειας το 2013 παρατηρήθηκαν στο Pazardzhik (BGN 185) και στο Kardzhali (BGN 189), ενώ τα υψηλοτέρα στην περιοχή Σόφιας (BGN 448) και Pernik (BGN 388).

Όπως προκύπτει από την ανακοίνωση, από πτωχοποίηση κινδυνεύουν περισσότερο οι πολύτεκνες οικογένειες (κατά 68.1%). Αναφέρεται επίσης ότι 64% των βουλγαρικών νοικοκυριών δεν έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν έκτακτα έξοδα (όπως π.χ. ξαφνική ασθένεια, βλάβη αυτοκινήτου, αντικατάσταση πλυντηρίου κ.ο.κ.), ενώ 51,1% αδυνατεί να έχει κάθε δεύτερη ημέρα γεύμα με κρέας, πουλερικό ή ψάρι. Ποσοστό 36,1% των βουλγαρικών νοικοκυριών δυσκολεύεται να πληρώσει τους οικιακούς λογαριασμούς, ενώ 45% αδυνατεί να ζεστάνει επαρκώς τις κατοικίες. Συνολικά, σύμφωνα με το Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας, το 2013 ποσοστό 43% του πληθυσμού διαβίωσε υπό συνθήκες σοβαρής υλικής στέρησης, ωστόσο το ανωτέρω ποσοστό σημείωσε μείωση 1,1% σε ετήσια βάση.

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, η Βουλγαρία το 2013 βρέθηκε στην πρώτη θέση της φτώχειας το 2013 στην Ε.Ε, με ποσοστό 48% του πληθυσμού της στα όρια της φτώχειας. Σύμφωνα με τη Eurostat, άτομα κοντά στο όριο της φτώχειας θεωρούνται εκείνα που ζουν σε νοικοκυριά με διαθέσιμο εισόδημα κάτω του 60% του εθνικού μέσου διαθέσιμου εισοδήματος (μετά τις μεταβιβάσεις των κοινωνικών επιδομάτων), ή που αδυνατούν να καλύψουν σημαντικά αγαθά,

ή που ζουν σε νοικοκυριά χαμηλής εντάσεως εργασίας. Ακολουθούν η Ρουμανία (40%), η Ελλάδα (35,7%) και η Λετονία (35%).

◊◊◊◊◊

II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- Απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων περιόδου 2007–2013

Σύμφωνα με επίσημη ενημέρωση από τη βουλγαρική κυβέρνηση, έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους περίπου BGN 16,5 δισεκ. από τα κονδύλια, που αναλογούν στη Βουλγαρία, στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2007–2013. Σημειώνεται ότι το 2015 είναι το καταληκτικό έτος απορρόφησης κονδυλίων της εν λόγω προγραμματικής περιόδου.

Αναλυτικότερα, έχουν απορροφηθεί BGN 11,8 δισεκ. προερχόμενα από συγχρηματοδοτήσεις των διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής (76,7% του αρχικού προϋπολογισμού) και BGN 4,7 δισεκ., στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Αλιεία» και «Αγροτική Ανάπτυξη». Για αναλυτικότερα στοιχεία, βλ. το κατωτέρω διάγραμμα αλλά και την ηλ. διεύθυνση http://umispublic.government.bg/opOperationalProgramms.aspx:

Απορροφητικότητα κοινοτικών κονδυλίων ανά ΕΠ (%, Δεκέμβριος 2014)

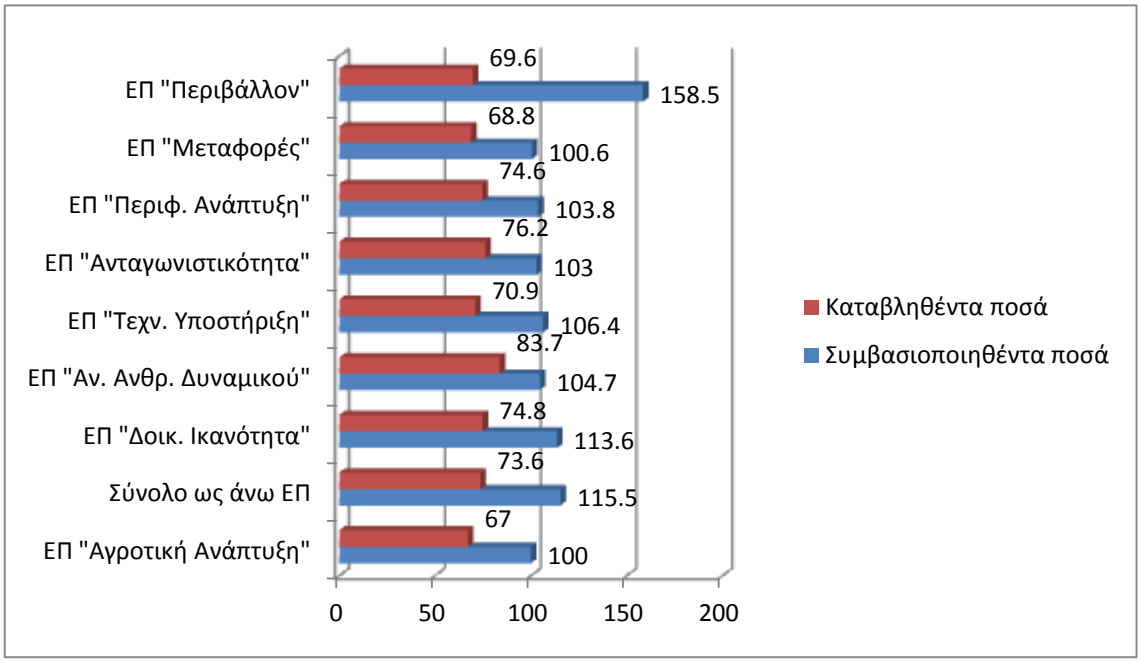

Πηγή: Information management and monitoring system of EU structural instruments in Bulgaria (url: http://umispublic.minfin.bg/opOperationalProgramms.aspx - στοιχεία έως 01.12.2014) – Ιστοσελίδα ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη» (http://prsr.government.bg/Admin/upload/Media_file_bg_1413770710.xls - στοιχεία έως 01.10.2014)

Σύμφωνα με την κυβερνητική ανακοίνωση, ο κίνδυνος απώλειας κονδυλίων έχει περιοριστεί σημαντικά, ενώ το τελευταίο δίμηνο του 2014 καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες για την κάλυψη των καθυστερήσεων λόγω της προηγηθείσης αναστολής χρηματοδοτήσεων, που είχε επιβληθεί εντός του 2014 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως προς τα ΕΠ «Περιφερειακή Ανάπτυξη» και «Περιβάλλον». Παρά την επανάληψη των χρηματοδοτήσεων στο πλαίσιο των ως άνω ΕΠ, εκκρεμεί το τελικό ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων, που θα επιβληθεί στη Βουλγαρία, το οποίο εκτιμάται ότι θα καθοριστεί το δεύτερο τρίμηνο του 2015. Σύμφωνα, με την εφημερίδα SEGA, το 2015 η Βουλγαρία καλείται να απορροφήσει, συνολικά, € 2,5 δισεκ., ενώ το ΕΠ «Περιβάλλον» είναι το μόνο ΕΠ, όπου παρατηρούνται σοβαροί κίνδυνοι για απώλεια χρηματοδοτήσεων. Η εφημερίδα, πάντως, εκτιμά τις απώλειες αυτές σε μόλις € 22 εκατ. Πρόσθετες απώλειας € 64 εκατ. προβλέπεται ότι θα προκύψουν από τα προγράμματα «Αγροτική Ανάπτυξη» και «Αλιεία».

Σε ό,τι, αφορά ειδικά το ΕΠ «Περιφερειακή Ανάπτυξη» (αναφορικά με το οποίο είχαν προηγηθεί δημοσιεύματα, που έκαναν λόγο για απώλειες της τάξης των € 106 εκατ.), η εκτίμηση του αρμόδιου Υπουργείου είναι ότι δεν θα υπάρξουν τελικά απώλειες, καθώς έχουν τηρηθεί πλήρως οι προβλέψεις του κοινοτικού κανόνα των «αυτόματων αποδεσμεύσεων» (automatic decommitments).

◊◊◊◊◊

III. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Μείωση συνολικού όγκου τραπεζικών καταθέσεων στη Βουλγαρία

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Βουλγαρίας, ο συνολικός όγκος των τραπεζικών καταθέσεων στη Βουλγαρία εμφανίστηκε το Νοέμβριο του 2014 μειωμένος κατά BGN 5,381 δισεκ. και διαμορφώθηκε σε BGN 53,567 δισεκ. Η πτώση αποδίδεται στη αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της Corporate Commercial Bank, της οποίας πλέον οι τραπεζικές καταθέσεις δεν συνυπολογίζονται. Σύμφωνα με στοιχεία του βουλγαρικού Ταμείου Εγγυήσεως Καταθέσεων μέχρι 20.12.2014 συνολικά BGN 3,016 δισεκ. των εγγυημένων καταθέσεων αποδόθηκαν στους καταθέτες της Corporate Commercial Bank. Τέλος, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Κεντρικής

Τράπεζας, οι τραπεζικές καταθέσεις των νοικοκυριών στη Βουλγαρία το ενδεκάμηνο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2012 ανήλθαν σε BGN 35,544 δισεκ., σημειώνοντας αύξηση BGN 1,599 δισεκ. σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2014.

◊◊◊◊◊

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Διακοπή λειτουργίας θερμοηλεκτρικού εργοστασίου

Το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο της Βάρνας, ιδιοκτησίας CEZ, (εταιρείας διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στη Βουλγαρία) διέκοψε τη λειτουργία και αποσυνδέθηκε από το ενεργειακό σύστημα της Βουλγαρίας, καθώς δεν πληρούσε τους περιβαλλοντικούς όρους που προβλέπονται από το κοινοτικό κεκτημένο. Από την 1η Ιανουαρίου απολύθηκε το 90% των εργαζομένων στο εργοστάσιο (226 άτομα). Σύμφωνα με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, σε περίπτωση βλαβών ή κατά τη διάρκεια των δυσμενών χειμερινών συνθηκών ενδέχεται να σημειωθεί πτώση της τάσης και περιοδικές διακοπές ρεύματος, καθώς το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο Βάρνας παρείχε ενεργειακή ασφάλεια στην περιοχή της βορειοανατολικής Βουλγαρίας, λειτουργώντας ως ρυθμιστής τάσης.

◊◊◊◊◊

ΤΡΟΦΙΜΑ / ΠΟΤΑ

- Κατανάλωση 100 εκατ. λίτρων οίνου στη Βουλγαρία το 2014

Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Krasimir Koev, Διευθυντή της βουλγαρικής Εκτελεστικής Υπηρεσίας για Αμπελώνες και Οίνους, το 2014 στη Βουλγαρία καταναλώθηκαν περισσότερα από 100 εκατ. λίτρα οίνου. Η ετήσια κατανάλωση οίνου στη Βουλγαρία κυμαίνεται μεταξύ 95-103 εκατ. λίτρων. Ακόμα, σύμφωνα με τον κ. K. Koev - παρά το γεγονός ότι λόγω καιρικών συνθηκών το 2014 ήταν το χειρότερο έτος της τελευταίας τριακονταετίας για την παραγωγή βουλγαρικού οίνου - στο πρώτο εννιάμηνο του 2014 πραγματοποιήθηκαν εξαγωγές 45 εκατ. λίτρων οίνου. Βασικοί εξαγωγικοί προορισμοί ήταν η Ρωσία, η Γερμανία και οι ασιατικές αγορές της Κίνας, της Ιαπωνίας και του Βιετνάμ.

◊◊◊◊◊

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- Επίπεδο διείσδυσης ΤΠ και ΤΠΕ στη Βουλγαρία

Η επέκταση των ευρυζωνικών συνδέσεων στη Βουλγαρία είναι μεν ικανοποιητική στα αστικά κέντρα, αλλά πολύ περιορισμένη στις αγροτικές περιοχές με εμφανείς τις κοινωνικές ανισότητες. Σύμφωνα δε με τα στοιχεία της EUROSTAT και με εξειδικευμένη μελέτη του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, έχει συνολικά ανέλθει από 10% το 2006 σε 57% το 2014, ποσοστό που παραμένει, όμως, το χαμηλότερο στην ΕΕ (το αντίστοιχο ποσοστό της χώρας μας είναι 65%, μεγαλύτερο μόνο σε σχέση με τη Βουλγαρία και την Πορτογαλία – βλ. σχετικά κατωτέρω διαγράμματα).

Χρήση διαδικτύου (γαλάζια στήλη) και ευρυζωνικών συνδέσεων (κόκκινη γραμμή) ανά νοικοκυριό στη Βουλγαρία (%, 2010–2014)

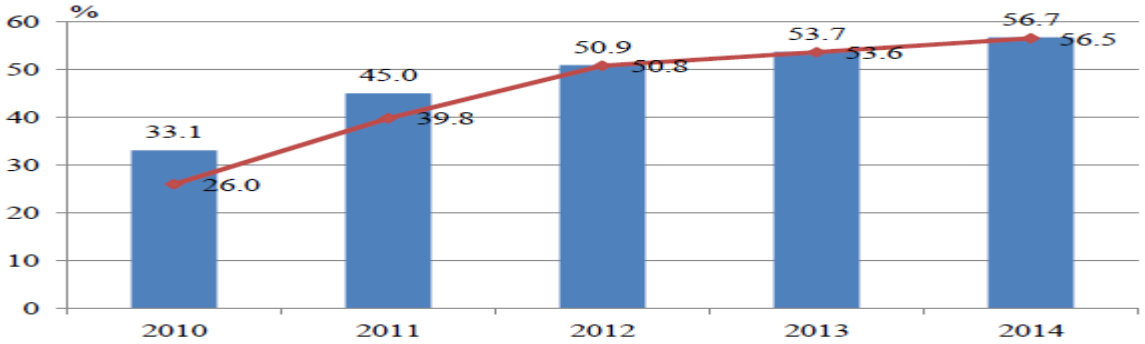

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας
(http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/ICT_hh2014_en_GLINCXB.pdf)

Χρήση ευρυζωνικών συνδέσεων ανά νοικοκυριό στην ΕΕ (%, 2014)

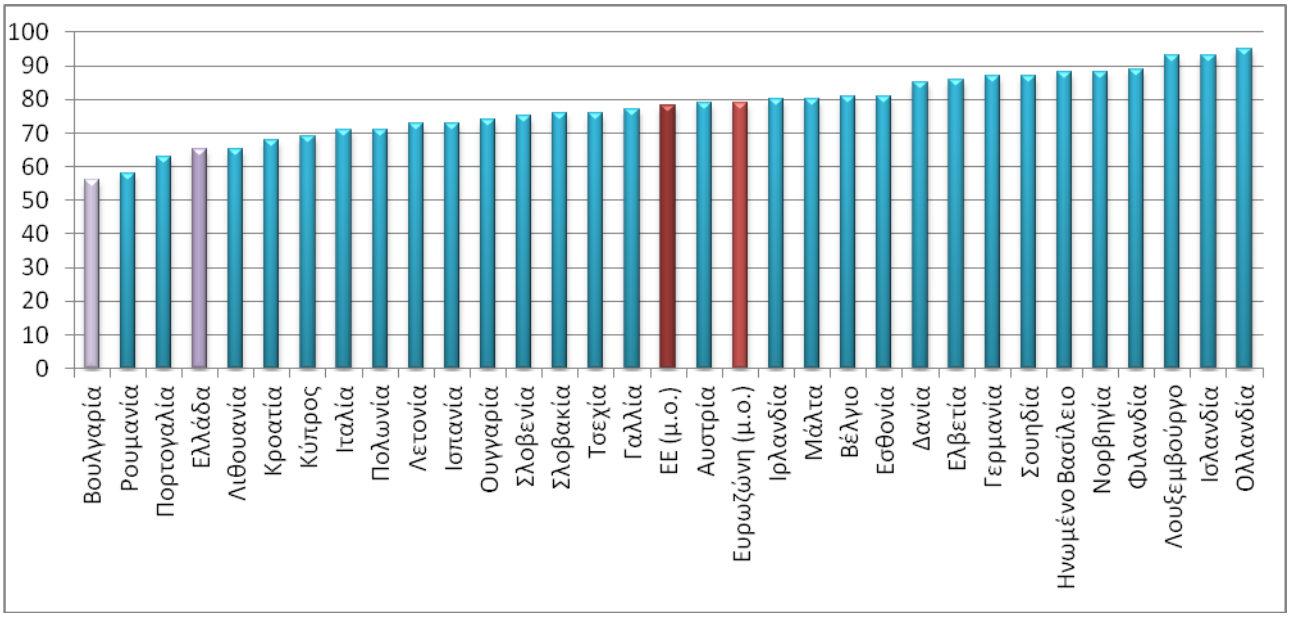

Πηγή: Eurostat (http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tin00073&plugin=1)

Ένδειξη των γεωγραφικών ανισορροπιών αποτελεί το ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ευρυζωνικών συνδέσεων (64,3%) εντοπίζεται στη νοτιοδυτική Βουλγαρία (γεωγραφική ζώνη, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη Σόφια και το Blagoevgrad), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό (42,8%) στο βορειοδυτικό κομμάτι της χώρας.

Το παρακάτω διάγραμμα αναδεικνύει τις ηλικιακές διαφοροποιήσεις σε ό,τι αφορά τη χρήση του διαδικτύου στη Βουλγαρία, με προφανή την υπεροχή ως προς τη συχνότητα χρήσης των νεότερων ηλικιακών ομάδων:

Ποσοστό τακτικής χρήσης του διαδικτύου ανά ηλικιακή ομάδα στη Βουλγαρία το 2014 (%, ηλικίες 16 έως 74)

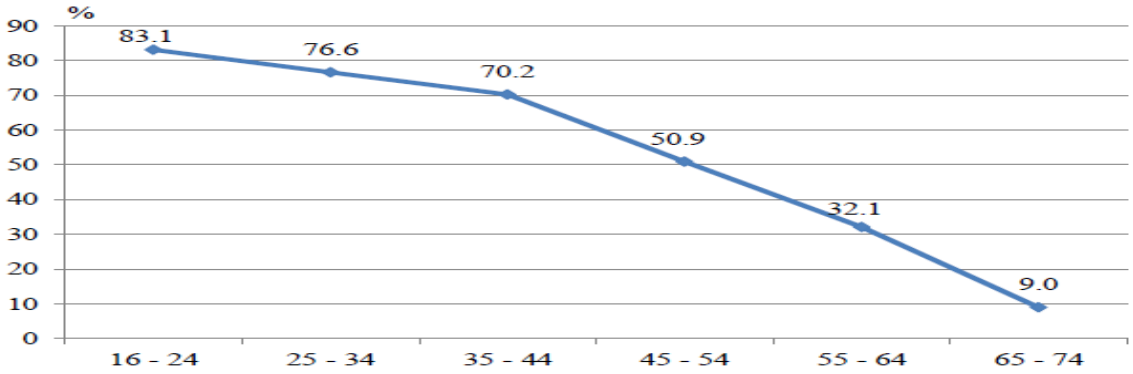

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας
(http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/ICT_hh2014_en_GLINCXB.pdf)

Ενδιαφέρον έχει και το ποσοστό χρήσης οικιακών/ατομικών υπηρεσιών cloud (απευθείας – στο «σύννεφο» – αποθήκευσης αρχείων και δεδομένων – file hosting), το οποίο καταγράφεται στη Βουλγαρία για πρώτη φορά το 2014 και ανέρχεται σε 21%. Το νέο αυτό πραγματικό και στατιστικό δεδομένο οροσημαίνει και στη Βουλγαρία το πέρασμα από τους κλασικούς / συμβατικούς τρόπους αποθήκευσης δεδομένων σε νέες διαδικτυακές και πολυτροπικές μεθόδους διασφάλισης αρχείων και δεδομένων, με τα πλεονεκτήματα (διαρκής πολυμεσική πρόσβαση, πολυεπίπεδο back up με συνδυαστικά αντίγραφα ασφαλείας) και τα μειονεκτήματα (πιθανά κενά ασφαλείας, ερωτήματα ως προς τη διαχείριση των δεδομένων αυτών από τις πολυεθνικές εταιρείες παροχής συστημάτων διαδικτυακής αποθήκευσης) που οι εν λόγω μέθοδοι /συστήματα ενέχουν. Στον κατωτέρω πίνακα παρατίθενται τα κυριότερα είδη αρχείων, που οι ιδιώτες χρήστες του ιντερνέτ χρησιμοποιούν για διαδικτυακή αποθήκευση δεδομένων:

Τύποι αρχείων χρησιμοποιούμενοι από χρήστες ιντερνέτ για διαδικτυακή αποθήκευση, κοινή χρήση / διαμοίραση, ανάγνωση ή εκτέλεση (%, 2014, ηλικίες 16 έως 74)

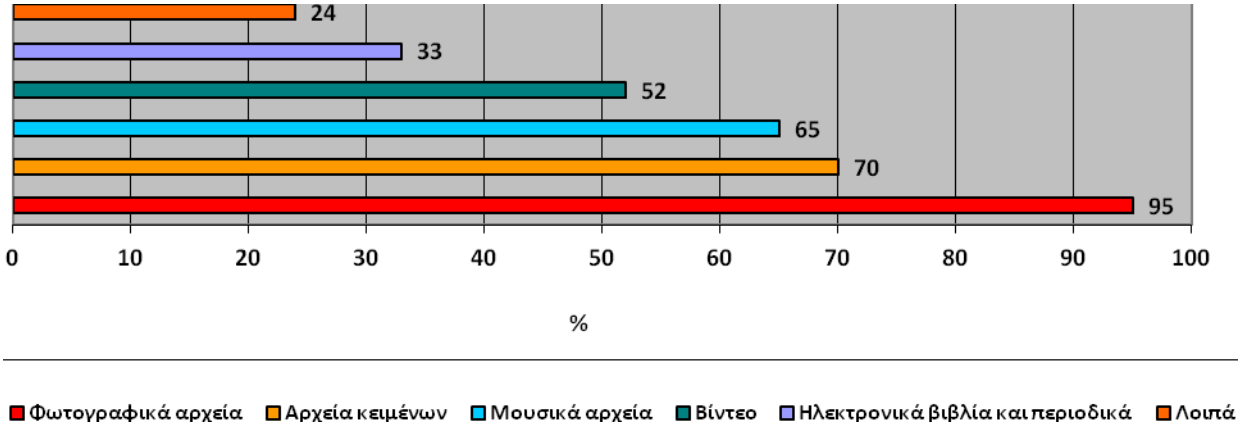

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας
(http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/ICT_hh2014_en_GLINCXB.pdf)

Σε ό,τι αφορά τη διάδραση κυβερνητικών φορέων και πολιτών, καταγράφηκε το 2014 ένα ποσοστό 21% Βουλγάρων, που αξιοποίησαν υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Από τις υπηρεσίες αυτές, ξεχωρίζουν η διαδικτυακή άντληση πληροφοριών (σε ποσοστό 19,5%), το κατέβασμα/αποθήκευση διαδικτυακά διαθέσιμων εντύπων / προτύπων αιτήσεων (13,5%) και η από μέρους των πολιτών διαδικτυακή αποστολή συμπληρωμένων εντύπων (7,4%). Τέλος, ποσοστό 17% των πολιτών (αυξημένο κατά 4,5% σε σχέση με το 2013) αξιοποίησαν υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου το 2014, κυρίως για αγορές ρούχων και αθλητικών προϊόντων (72,5%), για εντολές σχετικές με οικιακά αγαθά (31,3%) και για κρατήσεις εισιτηρίων και δωματίων ξενοδοχείων (28%). Πάντως, η μεγάλη πλειοψηφία των χρηστών υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου προτίμησαν για τις καταχωρημένες εντολές τους μεθόδους πληρωμής εκτός διαδικτύου (60,2%), δείγμα της καχυποψία που συνεχίζει να επικρατεί αναφορικά με τις online πληρωμές. Σε διαδικτυακή χρήση πιστωτικής / χρεωστικής κάρτας προχώρησε το 33,4%, υπηρεσίες προπληρωμένων λογαριασμών (π.χ. Paypal) αξιοποίησε το 23,7%, ενώ το e-banking επέλεξε μόλις το 7,9%.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα πορίσματα αντίστοιχης έρευνας του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου αναφορικά με τις εταιρείες στη Βουλγαρία και τη χρήση από αυτές των ΤΠΕ (ICT). Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη, το 91% των βουλγαρικών εταιρειών έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο (2,3% ετήσια αύξηση), αν και το 55% αυτών προτιμούν το κινητό ιντερνέτ, το οποίο, όπως

προκύπτει από τον κατωτέρω πίνακα, φαίνεται να κερδίζει έδαφος τα τελευταία έτη έναντι του ευρυζωνικού.

Χρήση διαδικτύου (γαλάζια στήλη), σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων (κόκκινη γραμμή) και κινητού ιντερνέτ (πράσινη γραμμή) από τις βουλγαρικές εταιρείες (%, 2014)

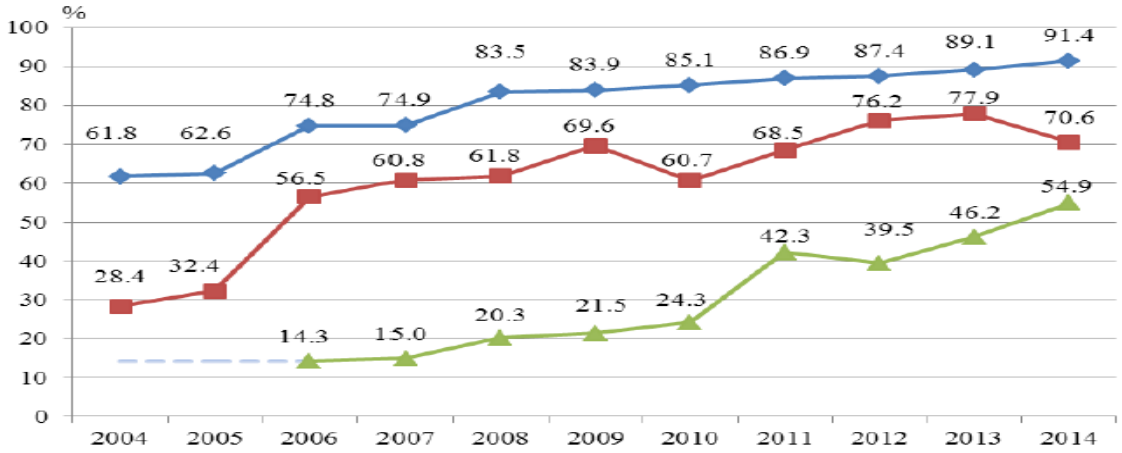

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας
(http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/ICT_ent2014_en_GLINCXB.pdf)

Το 54% των εταιρειών με πρόσβαση στο διαδίκτυο διατηρούν δική τους ιστοσελίδα / πύλη. Ανά κλάδο, το μεγαλύτερο ποσοστό των εν λόγω εταιρειών προέρχονται από των κλάδο των ΤΠ (IT, 81%) και το μικρότερο από τον κλάδο των μεταφορών / αποθηκευτικών υπηρεσιών (μόλις 37%). Το 28% των απασχολούμενων χρησιμοποίησαν έστω μια φορά την εβδομάδα υπολογιστή (και το 24% το διαδίκτυο) για την επιτέλεση των καθηκόντων τους το 2014, με τις μικρές επιχειρήσεις (έως 50 εργαζομένους) να υπερέχουν, εν προκειμένω, έναντι των μεσαίων και μεγάλων.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενίσχυση της θέσεώς τους στην τοπική αγορά αξιοποίησε το 2014 το 30% των βουλγαρικών εταιρειών, με το 29% να διατηρούν προφίλ σε κάποιο διαδικτυακό κοινωνικό δίκτυο (π.χ. Facebook). Εν προκειμένω, τον πρώτο λόγο έχουν οι μεγάλες εταιρείες (άνω των 250 απασχολούμενων), οι οποίες διαθέτουν σε ποσοστό 34% προφίλ σε διαδικτυακό κοινωνικό δίκτυο και σε ποσοστό 11% πολυμέσα ανταλλαγής περιεχομένου ιστοσελίδων. Πάντως, η χρήση blog και εργαλείων wiki (εργαλείων, δηλαδή, διασποράς της γνώσης με ανοιχτή βάση / ανοιχτών δεδομένων – αποθετηρίων) είναι εξαιρετικά περιορισμένη (3,9% και 2,8% αντίστοιχα).

Ερχόμενοι στα συστήματα (επί πληρωμή) εταιρικού cloud computing – τα οποία διαφέρουν από τις υπηρεσίες διαδικτυακής αποθήκευσης για ιδιώτες, που εξετάσαμε ανωτέρω, για τις οποίες επικρατεί στην αγγλική ο όρος file hosting

services – θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σχετικό ποσοστό αξιοποίησής τους από τις βουλγαρικές εταιρείες παραμένει εξαιρετικά χαμηλό (8,5% - παρόμοιο με αυτό της Ελλάδος).

Χρήση συστημάτων cloud computing στην ΕΕ το 2014 (%)

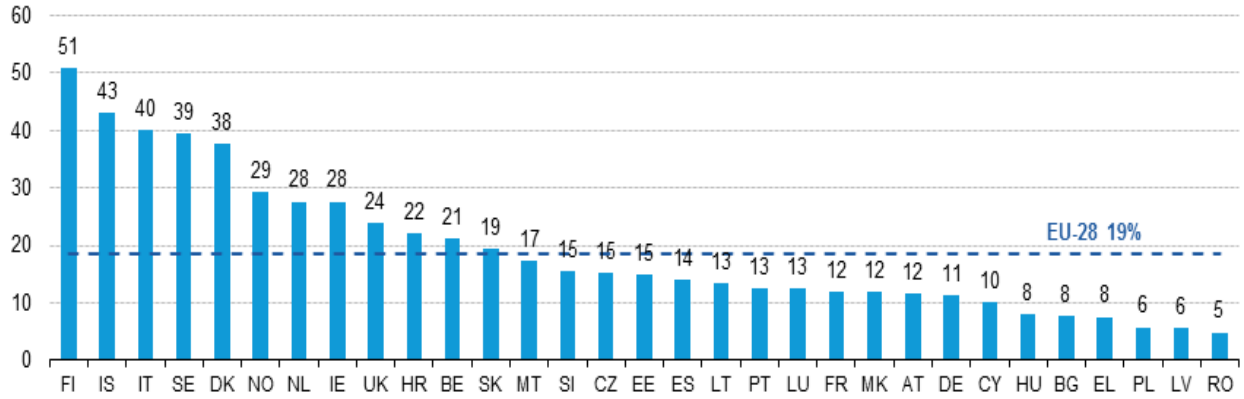

Πηγή: Eurostat (http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/6208098/4-09122014-AP-EN.pdf/627ddf4f-730a-46ca-856b-32532d8325c5 & http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Cloud_computing_-_statistics_on_the_use_by_enterprises)

Εταιρείες με υψηλό ποσοστό εξάρτησης από συστήματα cloud computing (πράσινη στήλη) στην ΕΕ το 2014 (%)

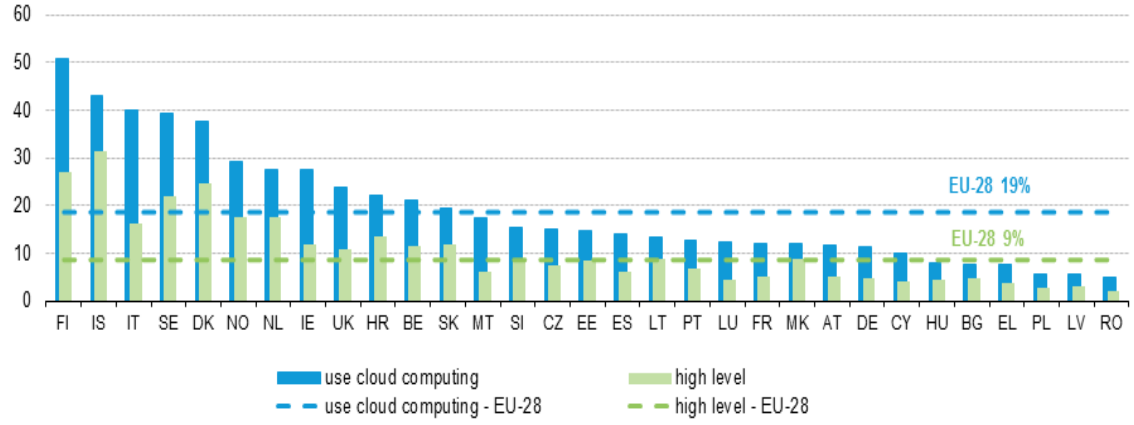

Πηγή: Eurostat (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Cloud_computing_-_statistics_on_the_use_by_enterprises)

Από δε τον παρακάτω πίνακα, προκύπτει ότι και όσες εταιρείες αξιοποιούν το «σύννεφο», περιορίζονται, ως επί το πλείστον, σε «παραδοσιακές» λειτουργίες (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, λογισμικό γραφείου) και λιγότερο σε

καινοτόμες λειτουργίες / δράσεις, που θα μπορούσαν, πραγματικά, να οδηγήσουν σε ουσιαστικά οικονομικά οφέλη (π.χ. υπολογιστική ισχύ, CRM).

Ποσοστό βουλγαρικών επιχειρήσεων που αξιοποιούν υπηρεσίες «στο σύννεφο» ανά σκοπό (%, 2014)

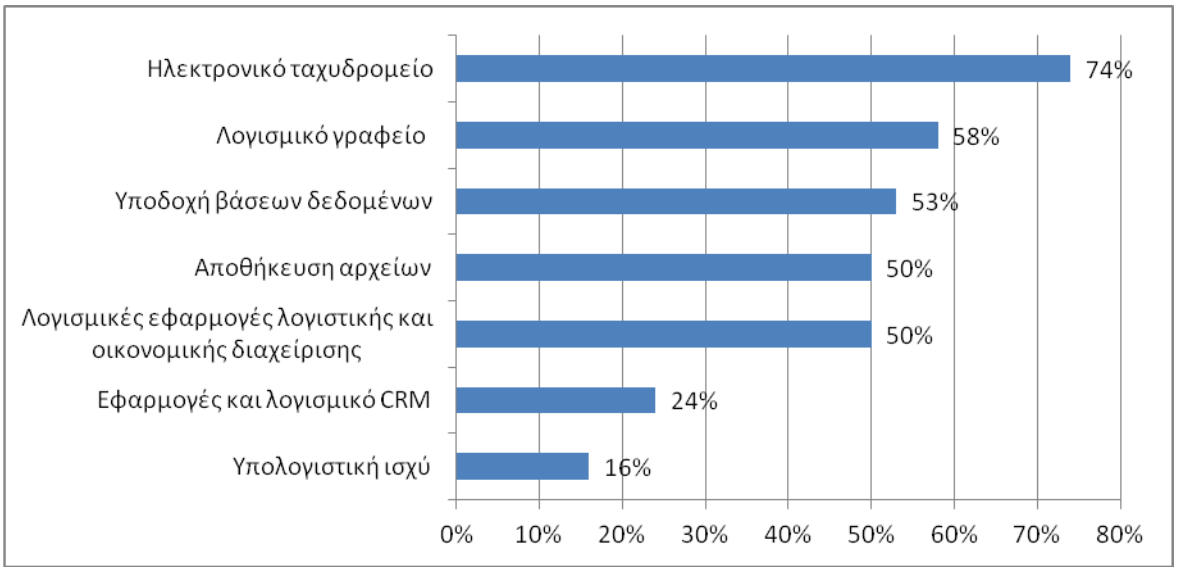

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας
(http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/ICT_ent2014_en_GLINCXB.pdf)

Ενδιαφέρον έχει η άποψη των ίδιων των εταιρειών, που εφάρμοσαν cloud εφαρμογές, ως προς την παρατηρούμενη περιορισμένη διάδοση των εν λόγω υπηρεσιών: το 36,5% αυτών αναφέρθηκε στον κίνδυνο κενών ασφαλείας, το 35,2% στο υψηλό κόστος, το 30,8% στην έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων, το 24,1% σε προβλήματα πρόσβασης στα δεδομένα του λογισμικού, το 20,3% στην ανασφάλεια αναφορικά με την «τοποθεσία» των δεδομένων, το 19,8% στην ανασφάλεια ως προς το εφαρμοστέα νομοθεσία και το 15,4% στις δυσκολίες απεγγραφής. Από τις εταιρείες που δε χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες cloud, το μεγαλύτερο ποσοστό εστιάζουν τους ενδοιασμούς τους στην ελλιπή γνώση των καινοτόμων αυτών μεθόδων ενδοεταιρικής διάρθρωσης με χρήση εξειδικευμένου λογισμικού.

Σε ό,τι αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο, το 2014 το 9,5% των βουλγαρικών εταιρειών έλαβαν εντολές μέσω διαδικτύου (αύξηση 1,5% σε ετήσια βάση), ενώ το 11,8% των τοπικών επιχειρήσεων προχώρησαν σε online αγορές (αύξηση 5% σε ετήσια βάση), με τις μεγάλες επιχειρήσεις να είναι σαφώς πιο δραστήριες συγκριτικά με τις μικρές και μεσαίες.

Περισσότερες πληροφορίες για τη χρήση των ΤΠΕ από τις βουλγαρικές επιχειρήσεις μπορούν να αντληθούν και μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης: http://www.nsi.bg/en/content/6132/ict-usage-enterprises.

◊◊◊◊◊

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

- Έργο συνδυασμένων μεταφορών Sea2Sea

Στην επικαιρότητα τόσο του βουλγαρικού (πρακτορείο NOVINITE) όσο και του ελληνικού (εφημερίδα ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ) τύπου επανήλθε το σχέδιο συνδυασμένων / πολυτροπικών μεταφορών Sea2Sea, που φιλοδοξεί να συνδέει μελλοντικά τα λιμάνια της Καβάλας, της Αλεξανδρούπολης από πλευράς Ελλάδας και του Burgas, της Varna και του παραδουνάβιου λιμανιού του Russe, από πλευράς Βουλγαρίας, λειτουργώντας ως εναλλακτική διαδρομή για τη σύνδεση του Αιγαίου με τη Μαύρη Θάλασσα, έναντι της διάσχισης των στενών του Βοσπόρου. Υπενθυμίζεται ότι τον Οκτώβριο 2012 είχε εγκριθεί, στο πλαίσιο του προγράμματος διευρωπαϊκών δικτύων ΤΕΝ-Τ, χρηματοδότηση μελέτης διάρκειας περίπου δύο ετών και προϋπολογισμού €1,5 εκατ., με θέμα την αξιολόγηση του εν λόγω έργου και την κατάστρωση της πορείας υλοποίησής του.

Ο αρχικός σχεδιασμός για το Διάδρομο Sea2Sea προέβλεπε τρία τμήματα:

- Τμήμα θαλάσσιας μεταφοράς από τις κύριες ρότες της Μεσογείου στα λιμάνια της Καβάλας και της Αλεξανδρούπολης.
- Τμήμα σιδηροδρομικής μεταφοράς από τα δύο ελληνικά λιμάνια στα λιμάνια Burgas και Varna και από εκεί στο λιμάνι του Russe στο Δούναβη.
- τμήμα θαλάσσιας μεταφοράς από τα δύο βουλγαρικά λιμάνια προς τα λιμάνια της βόρειας και ανατολικής Μαύρης Θάλασσας.

Σύμφωνα με τα ως άνω πρόσφατα δημοσιεύματα, και μετά την ολοκλήρωση της ως άνω μελέτης, Ελλάδα και Βουλγαρία προωθούν κοινή πρόταση χρηματοδότησης του, κυρίως πλέον, έργου από την ΕΕ. Όπως επισημαίνεται σχετικά, ο νέος διάδρομος συνδυασμένων μεταφορών αναμένεται να υλοποιηθεί σε τέσσερα στάδια και να οδηγήσει σε ουσιαστική βελτίωση της διασύνδεσης μεταξύ σημαντικών κόμβων μεταφορών στη Βορειοανατολική Ευρώπη, στην περιοχή του Ευξείνου Πόντου και στη Μεσόγειο. Ως αποτέλεσμα του σχεδίου Sea2Sea, οι εντασσόμενοι λιμένες θα εξελιχθούν σε πλατφόρμες εμπορευματικών μεταφορών, συμβάλλοντας, κατ' αυτό τον τρόπο, στην οικονομική ανάκαμψη της Νοτίου Ευρώπης, η οποία υφίσταται τις συνέπειες της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης.

Ως κύριο τμήμα του έργου (Στάδιο 1) ορίζεται η σιδηροδρομική σύνδεση μεταξύ Αλεξανδρούπολης και Φιλιππούπολης και στο τμήμα αυτή δίδεται αρχικώς έμφαση. Στο δεύτερο στάδιο εντάσσεται στο Sea2Sea το Burgas, ενώ έπονται η ένταξη των λιμένων Βάρνας (Στάδιο 3) και Russe (Στάδιο 4).

IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Πρόγραμμα Διεθνών Εκθέσεων 2015 στη Βουλγαρία

Στην ιστοσελίδα του Γραφείου μας στη διαδικτυακή πύλη AGORA έχει αναρτηθεί αρχείο με το πρόγραμμα διεθνών εκθέσεων (στη βουλγαρική και στην αγγλική γλώσσα) που θα πραγματοποιηθούν το 2015 στη Βουλγαρία. Το πρόγραμμα εκπονήθηκε από το Βουλγαρικό Επιμελητηρίου Εμπορίου και Βιομηχανίας (Bulgarian Chamber of Commerce and Industry).

Παράλληλα, αναρτήθηκε και αρχείο με το πρόγραμμα διεθνών εκθέσεων που θα πραγματοποιηθούν το 2015 στη Φιλιππούπολη. Για περαιτέρω πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν απευθείας με τους υπευθύνους του εκθεσιακού φορέα International Fair Plovdiv: http://www.fair.bg/en/contactus.htm.

Εντός του επόμενου διαστήματος, θα αναρτήσουμε, επιπροσθέτως, στην ιστοσελίδα μας επικαιροποιημένο κατάλογο με τις σημαντικότερες διεθνείς εκθέσεις, που θα πραγματοποιηθούν στη Βουλγαρία το 2015, ο οποίος θα είναι επιμελημένος από το Γραφείο μας και θα περιέχει και αναλυτικά στατιστικά στοιχεία για τη διετία 2013 – 2014.

◊◊◊◊◊

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:
http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: http://agora.mfa.gr/bg60